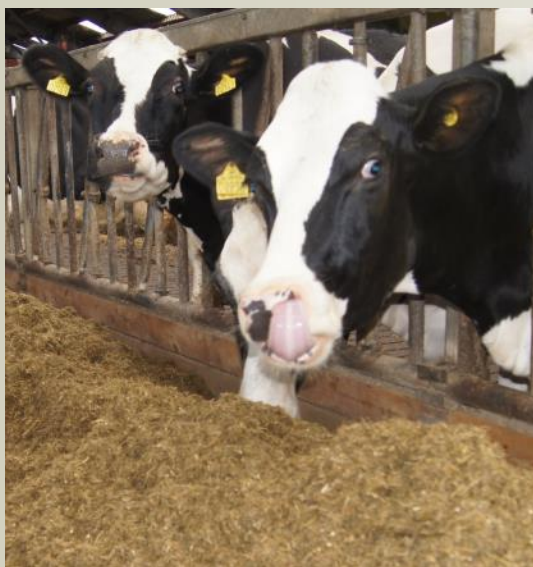

Mere mælk og sundere køer med kompakt fuldfoder

Niels Bastian Kristensen
og
Per Warming

Projektet har fået tilskud fra "Grønt Udviklings- og Demonstrations Program, GUDP under Fødevareministeriet".

Og lidt til.....

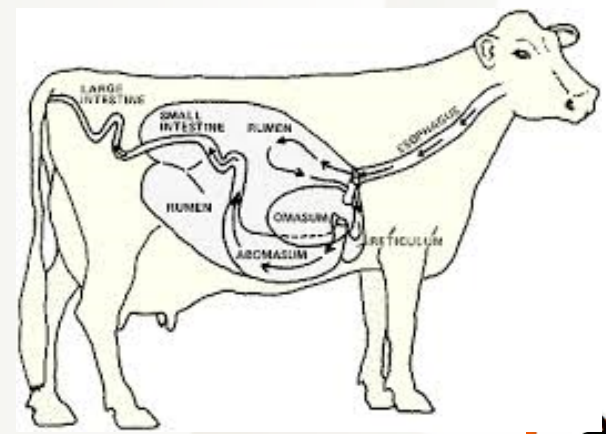
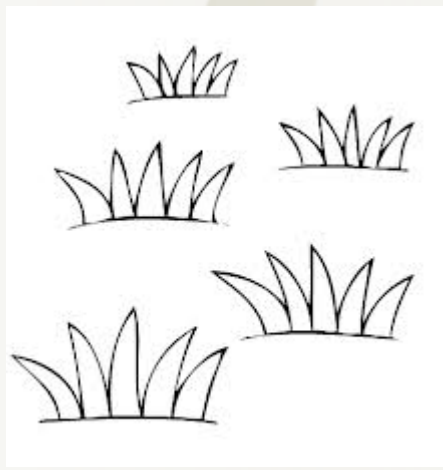
Kompakt fuldfoder = SAMMENHÆNG

Foderplan

Foderblanding

Det koen reelt æder

Her har koen ikke en chance for at "ramme" foderplanen

Langt halm

Græs

Piller og smuld

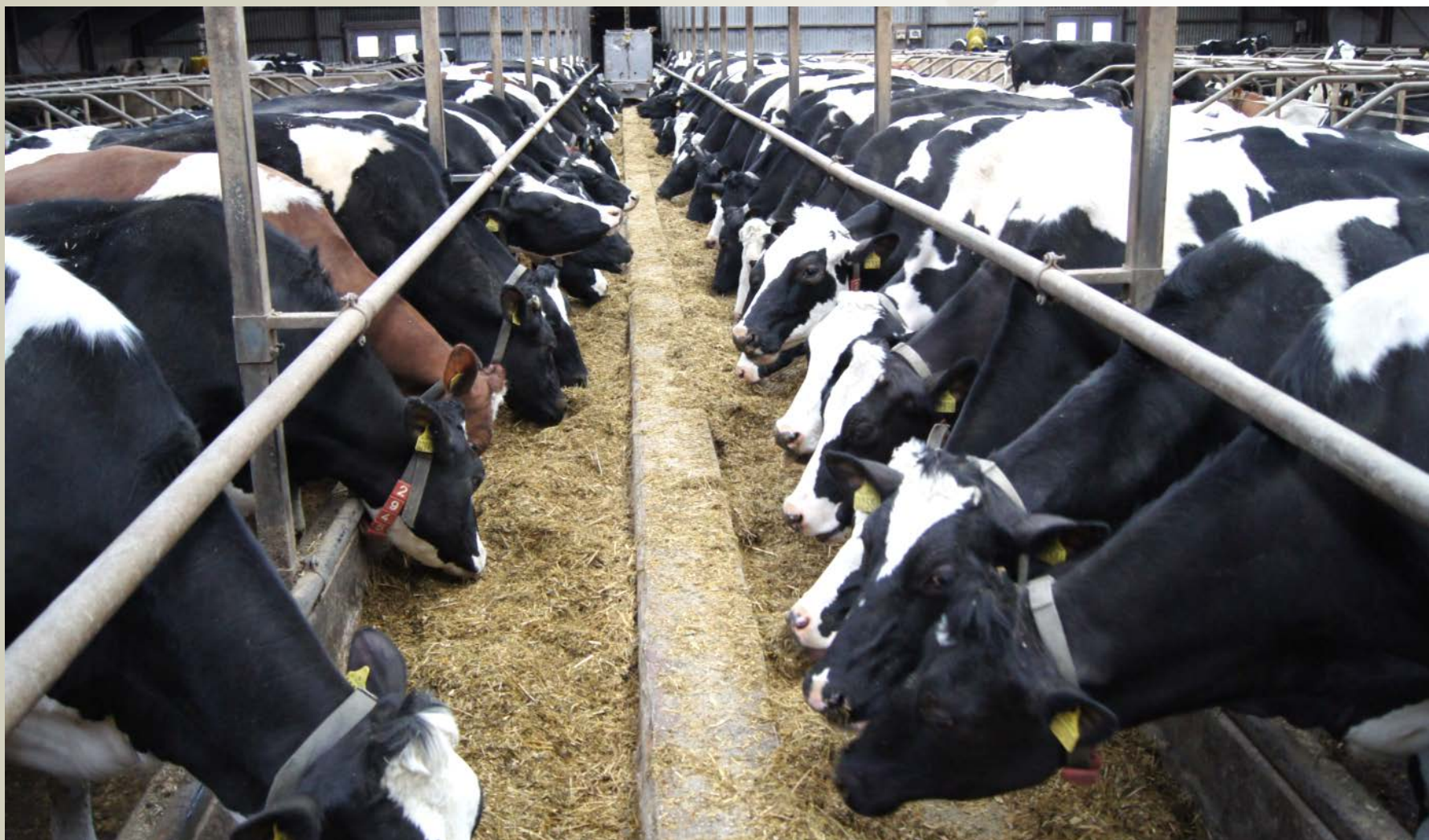
Majs

Søg og du skal finde!

Pyt, vi får først ondt i "fødderne" i morgen

Det perfekte mix er ikke bare teori!

Det perfekte mix er ikke bare teori!

Lange partikler tager længere tid at tygge, fylder mere i vommen og har ikke* effekt på pH i vommen

	Kort 3 mm sold	Lang 30 mm sold	
Tørstofoptagelse – låst	21	21	Kg/dag
Drøvtygning	374 (6,2 timer)	490 (8,2 timer)	min/dag
Vom pH (medial)	6.0	6.0	
Vom pH (ventral)	6.6	6.6	
Vom-motilitet	1.5	1.5	min ⁻¹
Vompulje af tørstof	9,2	10,9	Kg

*Gælder inden for visse grænser, hvor vommens struktur ikke bryder sammen

Sur vom skyldes ikke høj blandingsgrad

**Højt
stivelsesniveau**

**Kan give uheldig
næringsstof
sammensætning for
mælkeproduktion**

Mindre farligt end sit rygte

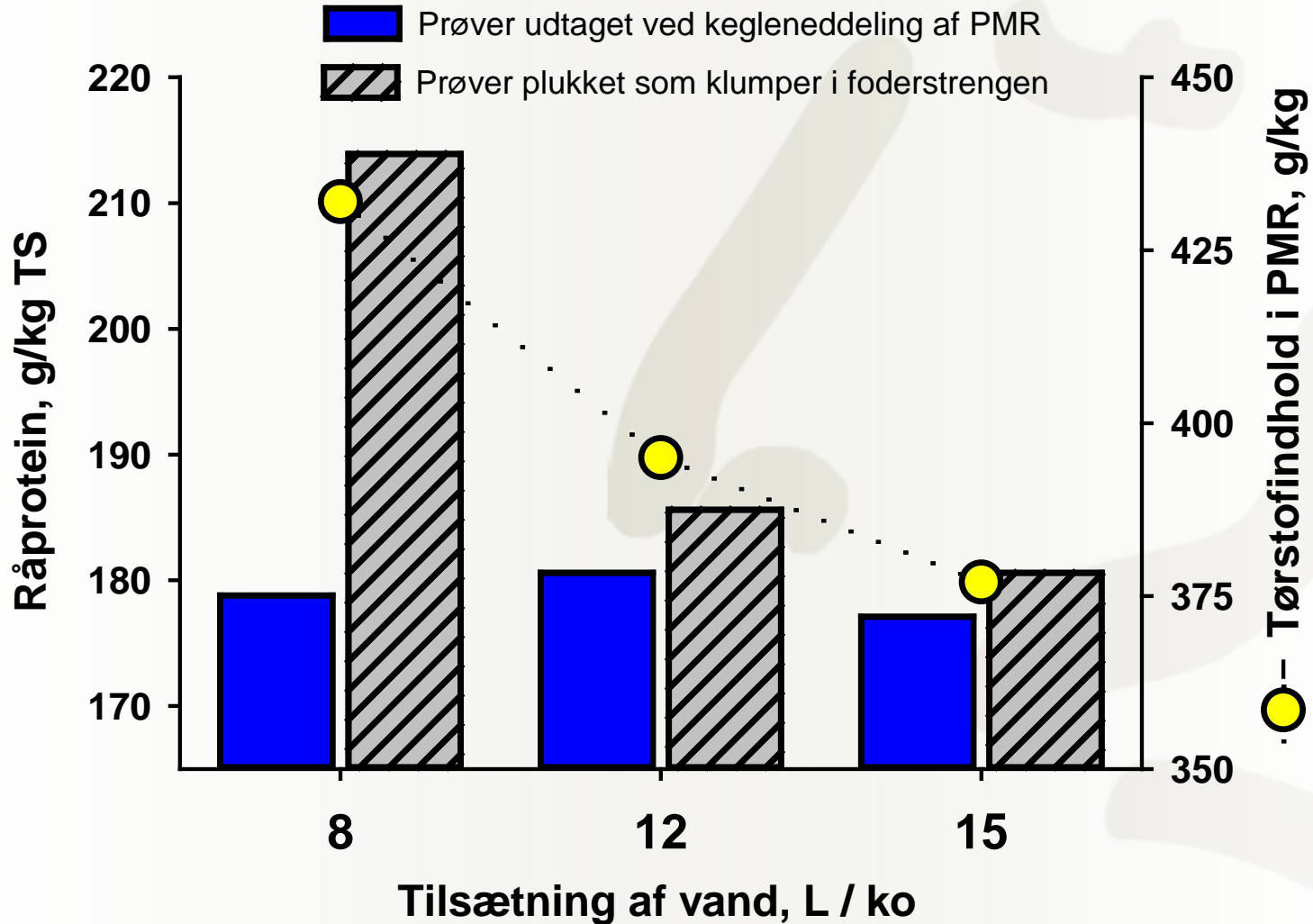
**Variation i
stivelse,
protein m.v.**

POISON

Godt begyndt – kan være rigtig skidt!

Du skal mindst gennem 3 punkter for at kontrollere, om der ligger kompakt fuldfolder på foderbordet?

1. Vurdering af foderet
2. Vurdering af køernes adfærd ved foderbordet
3. Vurdering af foderets bevægelse i foderblanderen

Kompakt fuldfoder (foderbedømmelse)

- Ingen græsbolde
- Fodermidlerne er "forsvundet"
- Ingen piller eller smuld under foderstrengen
- Fugtig/klæbende blanding
- Ensartet og kort partikelstruktur (maks. 25-35 mm)
- Altid foder på foderbordet

Kompakt fuldfoder (køernes test)

- Køerne æder ovenfra, ikke nedefra!
- Foderet bliver i foderstrengen
- Foderblanderen trækker ikke køer til foderbordet
- Ingen køer reagerer på indskubning af foder
- Foderrest og udfodret blanding er ens

Forslag til standard-opskrift for vertikalblandere

(ved generelle betingelser)

Fase	Ingredienser	Tid
I: Støbsætning	Piller og andre tørvarer + mindst 50 % vand	Mindst 1 time (Mere tid ved roepiller)
II: Mellem-mix	Græsensilage og andet stråfoder	Blandetid 20 min.
III: Slut-mix	Majsensilage	Blandetid 15 min.

Strategiske valg før ny grovfoder-sæson

Bld. 42 snittet - 10 mm

20 min i padleblander

Kompakt fuldfoder

Strukturblending - snittevogn

45 min i snegleblander

Nærmer sig fuldfoder

Foderblanding, der står stille i foderblanderen, er FARLIG!

- Justering af foderblandere er ofte nødvendigt for blanding af kompakt fuldfoder
- Mere fokus og systematisk opfølgning på blandeprocessen er nødvendig

Mange blandere skal tunes for at kunne blande kompakt fuldfoder

Vurder foderet ✓

Observer køerne ✓

Kig i foderblanderen ✓

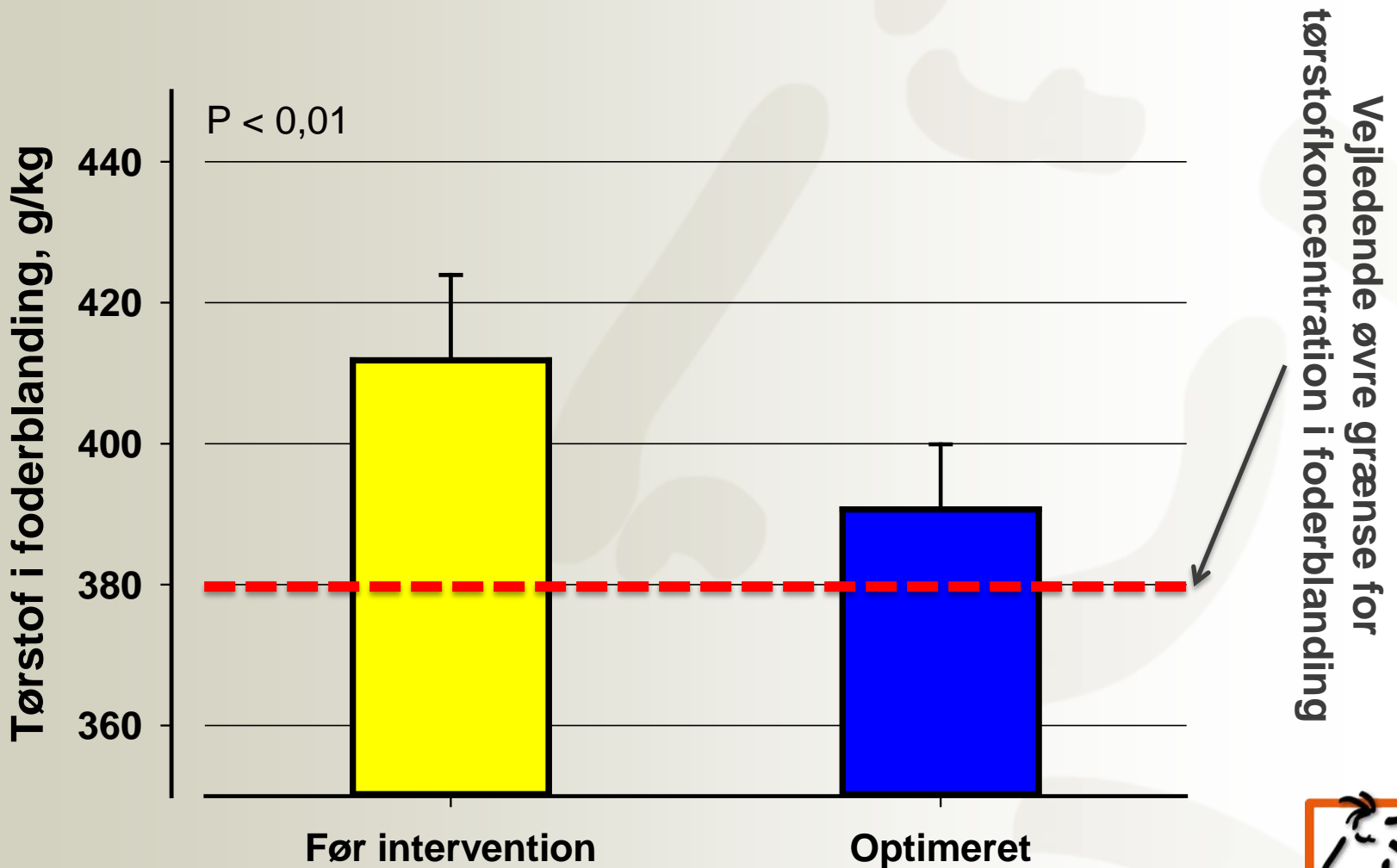
Så er vi godt på vej !

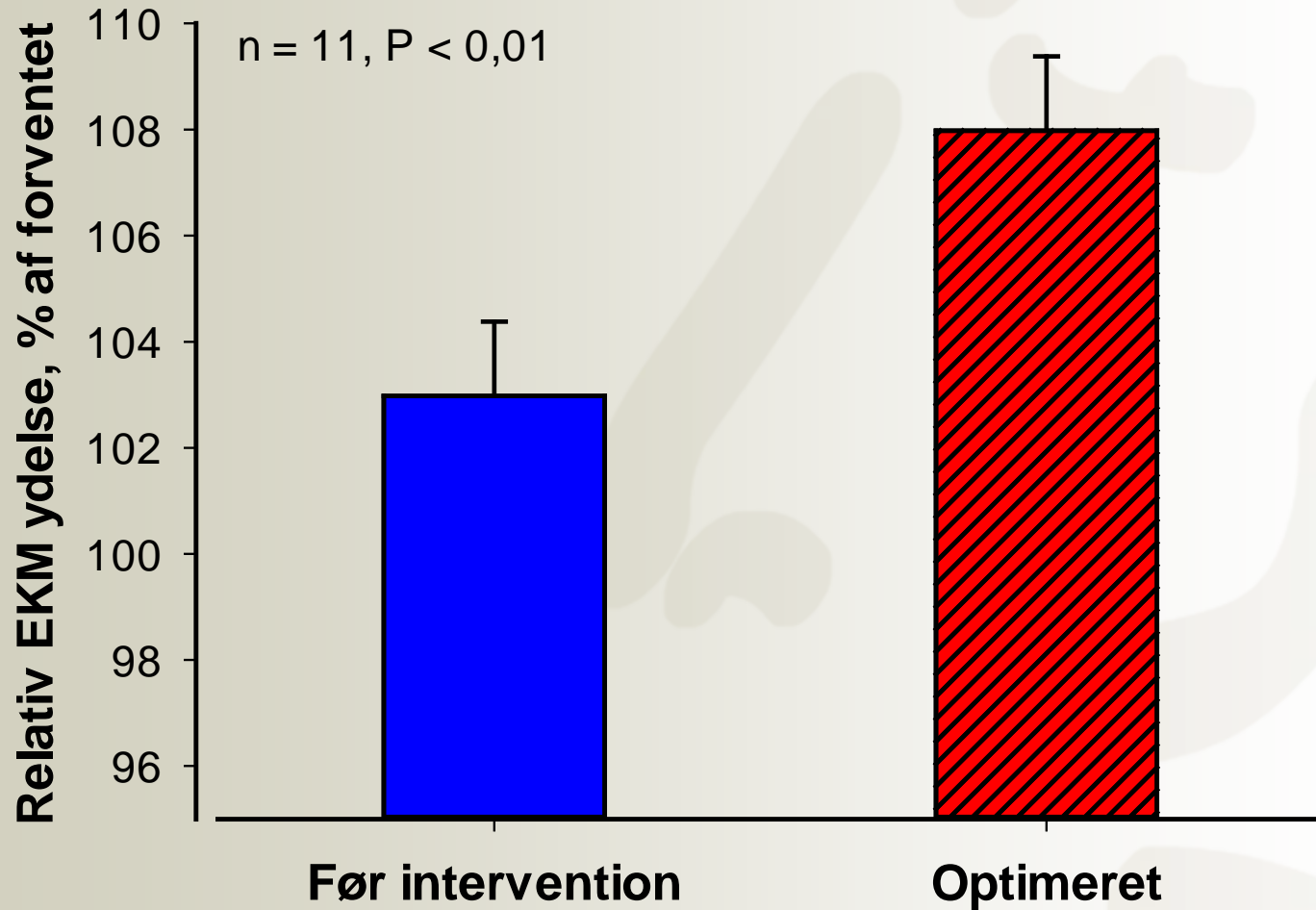
Ordet og gulvet til Per Warming

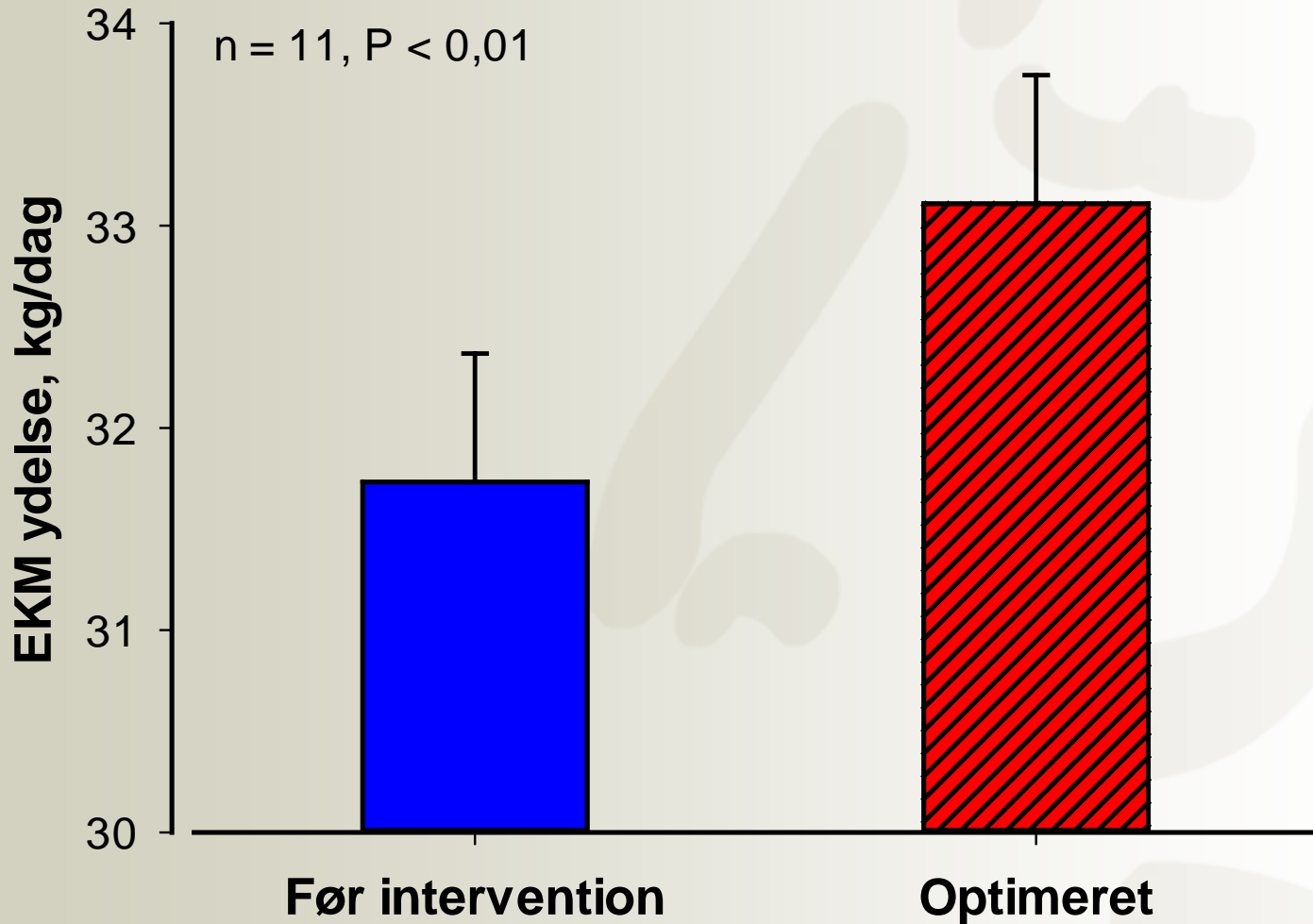
Foderblanding på 11 bedrifter og effektopgørelse forår 2013

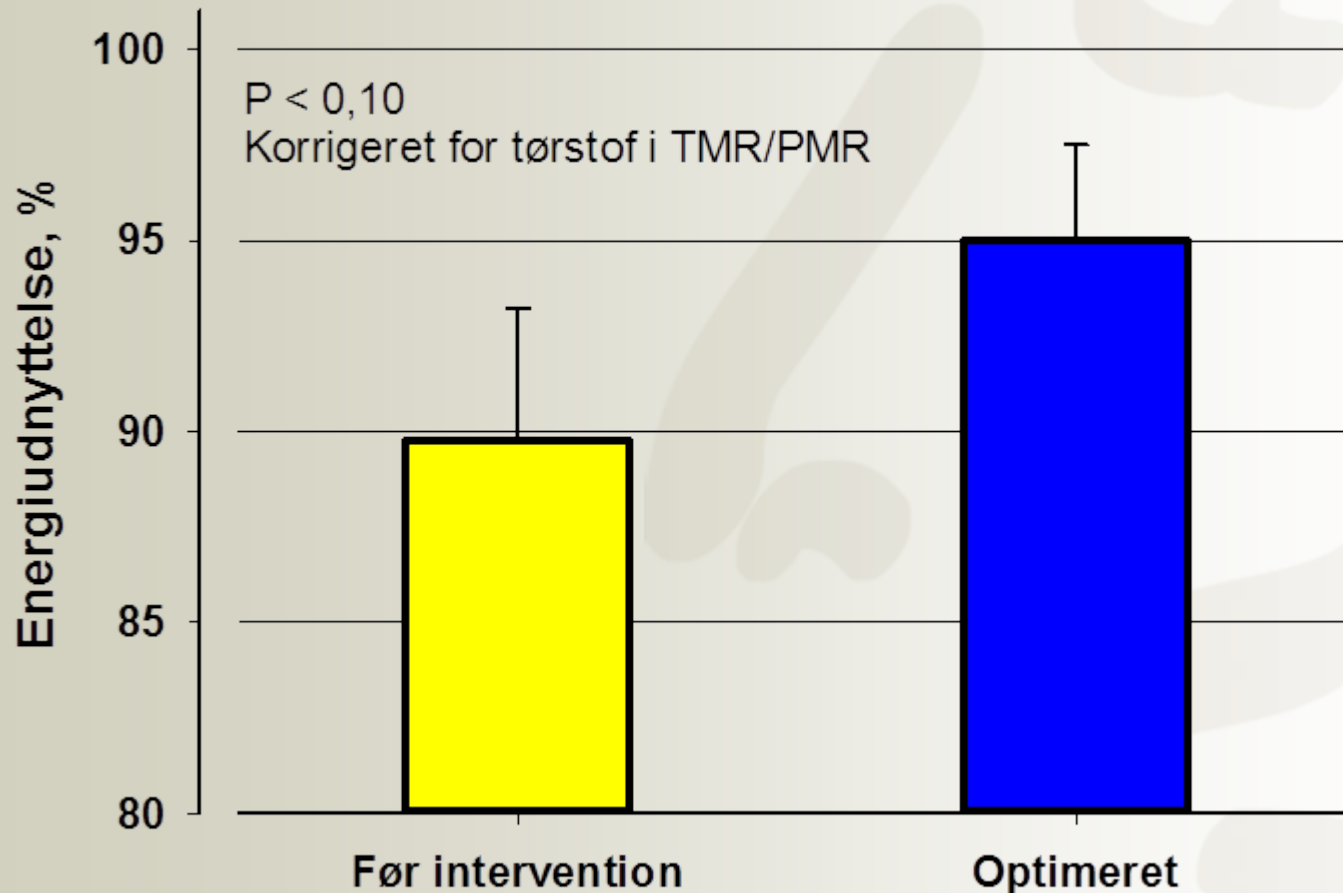
Ydelsesrespons +5 %

+1,5 kg EKM

Højere energiidnyttelse med kompakt fuldfoder (diesel ikke indregnet)

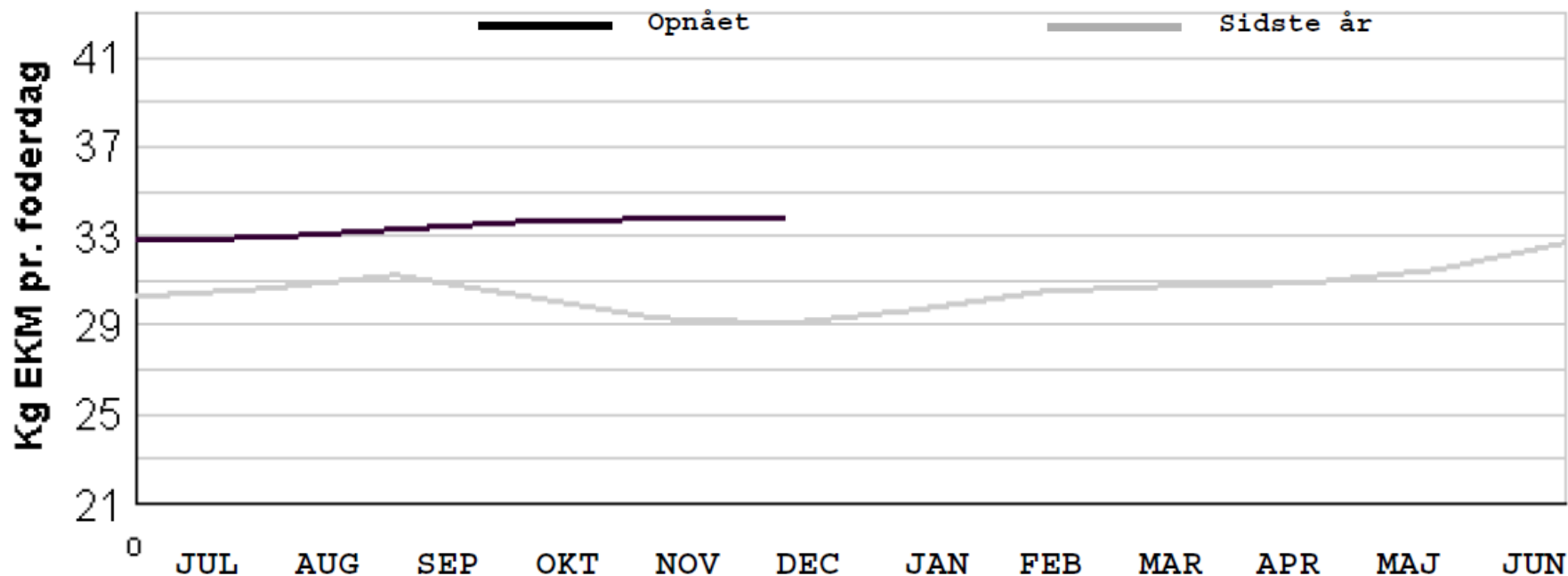
Variabel	Effekt	Bemærkninger
Foderoptagelse	+	Måske størst effekt mellem køer inden for besætning
Belægningsgrad ved foderbord	+++	Stærkt reduceret belægning ved foderbord i mange besætninger
Mælkeproduktion	++	Variation fra 0-4 kg EKM, gennemsnitseffekt på 1,5 kg EKM
Energiudnyttelse	+	Midlertidigt faldende i besætninger med begrænset fodertilbud før intervention, men ellers positiv effekt på op til 5 %-enheder
Sundhed	+/(+++)	Foreløbig meget positive tilbagemeldinger fra klovbeskærere og besætningsejere. Vi arbejder på mere dokumentation i 2014
Foderets stabilitet	-	Tilsyneladende mindre negativ effekt end frygtet
Slitage og dieselforbrug	-	Regningen skal betales!

Kompakt fuldfoder er måske medvirkende til produktionsfremgang fra 11.000 til 12.000 kg EKM/årsko

Er vi nu i mål?

Og lidt til.....

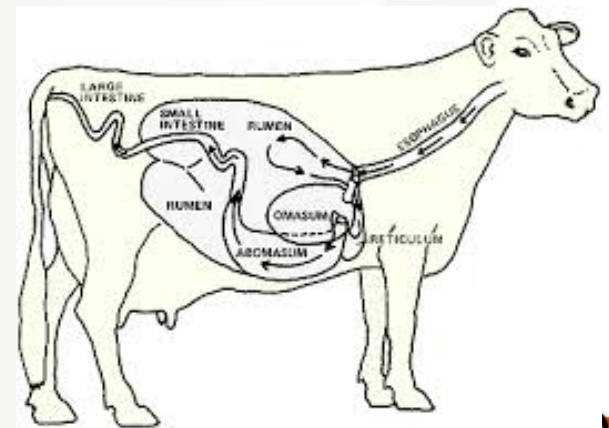
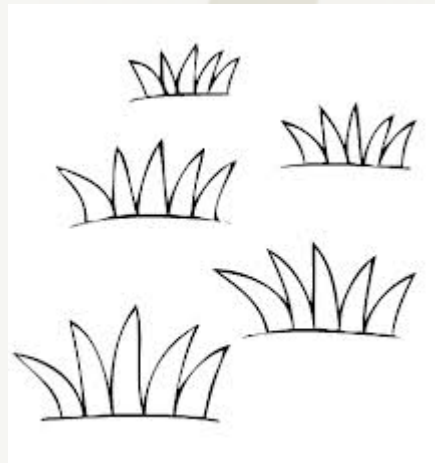
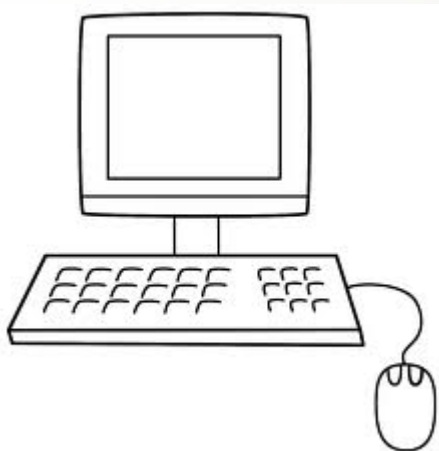
Kompakt fuldfoder = SAMMENHÆNG

Foderplan

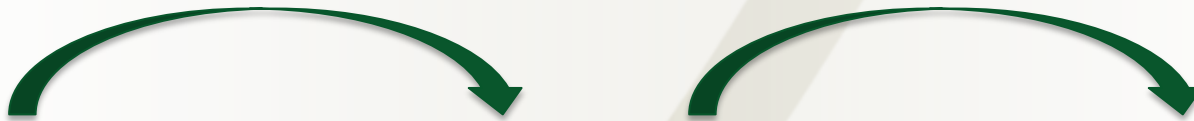
Foderblanding

Det koen reelt æder

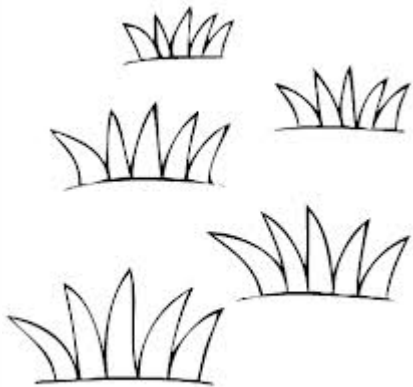

Kompakt fuldfoder + Husdyr 2.0 = KMP-fuldfoder

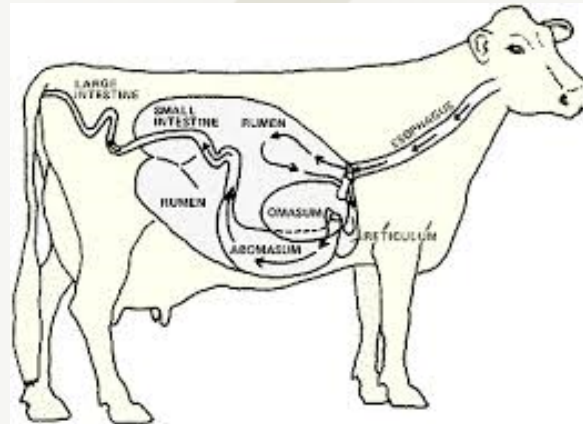
Analysebaseret produktions-opfølgning og styring

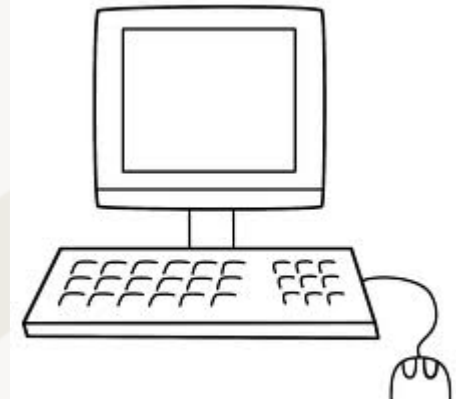
Foderblanding

Det koen reelt æder

Analyse

Kompakt fuldfoder er nu fundamentet

KMP-fuldfoder - et samarbejde mellem VFL, RYK og DLBR

Prøve

Analyse

Opfølgning

er	DMS værdi	KFL/NIR værdi
	381	377
g		
g TS	164	164
S	210	189
	309	328
	81	80
	72	73
TS	351	340
	0	3
	0	2
	0	2

Fremtidens analysebaserede
produktionsstyring og rådgivning

Mød os på CAFÉ FULDFODER

Rasmus Krarup
(speciale kompakt fuldfoder)

Katrine Bjørn
(speciale KMP-fuldfoder)

KMP-fuldfoder

(betaversion 2014)

Videncentret for Landbrug, Kvæg og RYK i samarbejde med DLBR